

27.11.2014

Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Hallituksen esitys uudeksi rahankeräyslaiksi (SM025:00/2014)

Sisäministeriö on lähettänyt lausuntokierrokselle luonnoksen hallituksen esitykseksi rahankeräyslaista. Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry:ltä ei ole pyydetty lausuntoa asiasta, mutta koska asiaan liittyy myös kuluttajia koskevia näkökohtia, Kuluttajaliitto lausuu asiasta.

Rahankeräysten luvanvaraisuudesta luopuminen

Kuluttajaliitto pitää perusteltuna luopumista rahankeräysten luvanvaraisuudesta ja siirtymistä ilmoitusmenettelyyn. Tämä helpottaa rahankeräysten järjestämistä ja madaltaa erityisesti sellaisten yhdistysten, joilla ei ole kokemusta eikä laajaa organisaatiota, kynnystä rahankeräysten järjestämiseen. Kuluttajaliitto pitää kuitenkin tärkeänä, että väärinkäytösten estämiseksi turvattaisiin lainsäädännön riittävä valvonta.

Lain soveltamisalan osalta Kuluttajaliitto esittää, että soveltamisalan ulkopuolelle rajattaisiin myös rahankeräykseen oikeutettujen yleishyödyllisten yhteisöjen ja säätiöiden jäsenlehdissä ja nettisivuilla olevat kehotukset tukea yhdistyksen toimintaa tai lahjoittaa rahaa, silloin kun kehotukset muodostavat vähäisen osan sivun sisällöstä. Yhteisöjen ja säätiöiden normaaleissa tiedotuskanavissa julkaistavia kehotuksia ei voida pitää sellaisena aktiivisena yleisöön vetoamisena, joka edellyttäisi sääntelyä. Sisäministeriöllä tulisi olla oikeus antaa asiasta tarkentavia määräyksiä.

Rahankeräysten laajentaminen muuhun kuin yleishyödylliseen toimintaan

Kuluttajaliitto vastustaa rahankeräysoikeuden laajentamista muihin kuin yleishyödyllistä toimintaa harjoittaviin yhteisöihin ja säätiöihin. Kuluttajaliitto ei sinänsä vastusta joukkorahoitusta, vaikka se tapahtuisi vastikkeettomasti. On kuitenkin perusteltua säätää joukkorahoituksesta omassa laissa, jotta pystyttäisiin ottamaan huomioon rahankeräyslakia paremmin sekä vastikkeelliseen, lainamuotoiseen että vastikkeettomaan joukkorahoitukseen liittyvät ongelmat.

27.11.2014

Tiedonantovelvollisuus sekä sopimattomat ja aggressiiviset menettelyt

Käytännössä esimerkiksi pankki- tai pullonpalautusautomaatteilla toteutettujen rahankeräysten yhteydessä on esiintynyt tilanteita, joissa ihmiset ovat lahjoittaneet rahaa vahingossa. Samoin lähetettäessä ihmisille tavaroita – kuten joulukortteja – tilaamatta laittaen samaan yhteyteen tilisiirtolomakkeen lahjoitusta varten, osalle ihmisistä on syntynyt käsitys, että heillä olisi velvollisuus maksaa tulleet tavarat.

Kuluttajaliiton mielestä tiedonantovelvollisuutta koskevan 8 §:n 3 momentissa tulisikin aggressiivisten menettelyjen ohella kieltää sopimattomat menettelyt. Samalla momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa voitaisiin viitata kuluttajansuojalain 2 luvun 6 ja 9 §:n lisäksi luvun 3, 7 ja 10 §:ään.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies